

9 maja

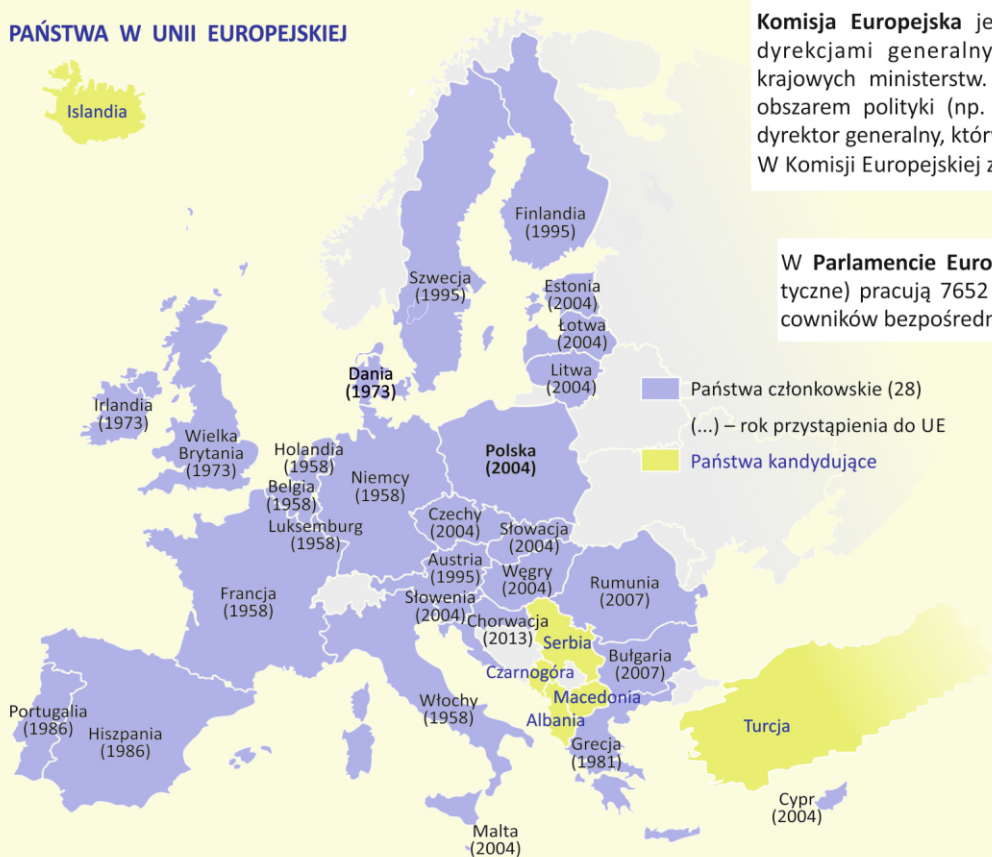
DZIEŃ EUROPY

Dzień Europy obchodzony **9 maja** jest dniem, w którym świętujemy pokój i jedność w Europie. Tego dnia przypada rocznica podpisania historycznej **Deklaracji Schumana**. Robert Schuman (francuski minister spraw zagranicznych) w swoim przemówieniu wygłoszonym w 1950 r. w Paryżu zaproponował nową formę współpracy politycznej w Europie, która uniemożliwiłaby wybuch nowej wojny. Jego pomysł polegał na utworzeniu ponadnarodowej instytucji europejskiej sprawującej zarząd nad całą produkcją węgla i stali. Traktat powołujący do życia tę instytucję podpisano rok później, a plan Schumana uważa się za załóżkę tego, czym dzisiaj jest **Unia Europejska**.

Członkowie Rady Europy, nienależący do UE obchodzą to święto wcześniej – **5 maja**.

UE wydaje około 6% swojego rocznego budżetu na personel, administrację i utrzymanie budynków.

PAŃSTWA W UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska jest podzielona na departamenty, zwane dyrekcjami generalnymi (DG), które można porównać do krajowych ministerstw. Każda dyrekcja zajmuje się konkretnym obszarem polityki (np. handel, środowisko), a na jej czele stoi dyrektor generalny, który podlega odpowiedniemu komisarzowi. W Komisji Europejskiej zatrudnionych jest około 33 tys. osób.

W **Parlamencie Europejskim** (Sekretariat Generalny i grupy polityczne) pracują 7652 osoby. Liczba ta nie obejmuje posłów i pracowników bezpośrednio przez nich zatrudnianych.

W **Radzie Unii Europejskiej** (Sekretariat Generalny) pracuje około 3500 osób.

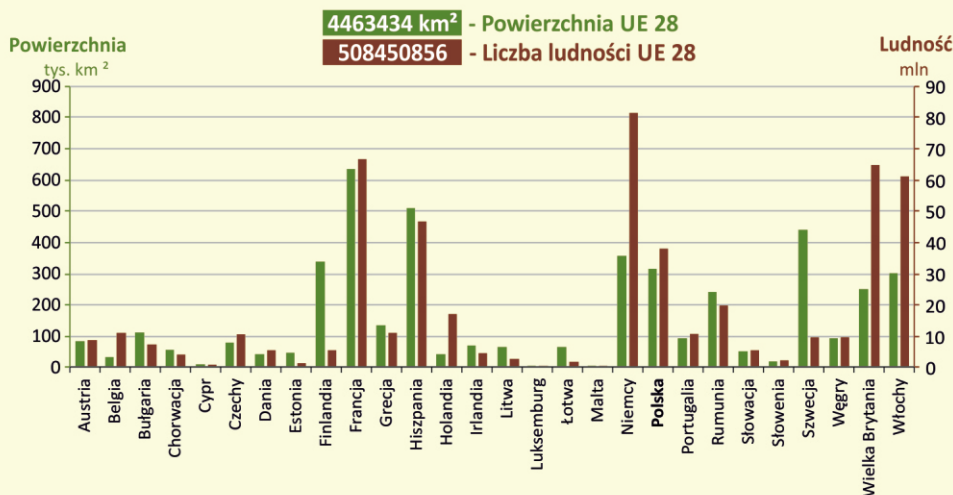
Biura **Komisji Europejskiej** znajdują się głównie w Brukseli i Luksemburgu. Posiada ona również przedstawicielstwa w krajach UE oraz tzw. delegatury w krajach poza UE. W wielu krajach UE ustanowiono agencje, którym powierzono określone zadania techniczne, naukowe lub administracyjne (np. Europejski Urząd Bezpieczeństwa Żywności we Włoszech zapewnia niezależne doradztwo naukowe we wszystkich kwestiach związanych z bezpieczeństwem żywności).

Posiedzenia komisji parlamentarnych **Parlamentu Europejskiego** odbywają się w Brukseli, a sesje plenarne w Brukseli i Strasburgu. Administracja Parlamentu Europejskiego ma siedzibę w Luksemburgu.

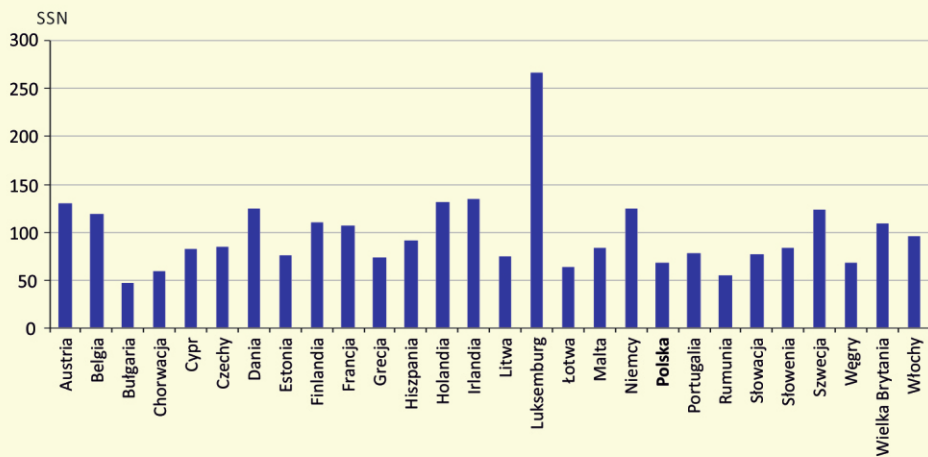
Biura **Rady UE** znajdują się w Brukseli, gdzie również odbywa się większość posiedzeń oraz spotkania szefów państw i rządów (**Rada Europejska**).

Rada UE, w ramach której ministrowie rządów krajowych omawiają przepisy UE, nie ma stałego przewodniczącego. Jej pracami kieruje kraj sprawujący prezydencję Rady, który zmienia się na zasadzie rotacji co sześć miesięcy. I tak przedstawiciele kraju sprawującego prezydencję przewodniczą posiedzeniom Rady UE.

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ PAŃSTW UNII EUROPEJSKIEJ W 2015 R.

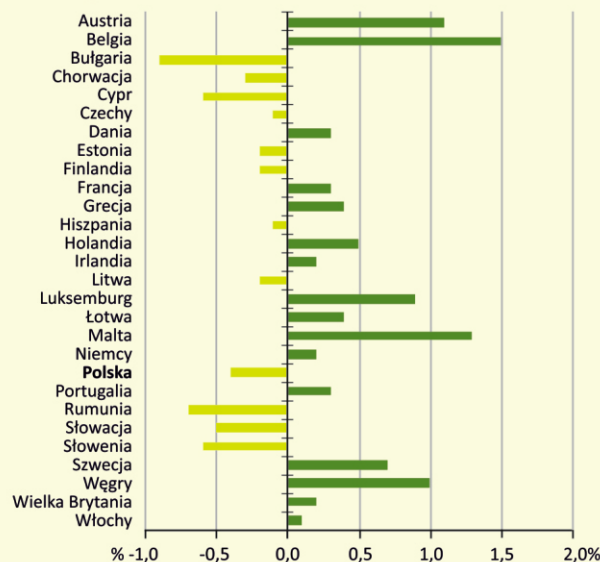
PKB NA 1 MIESZKAŃCA W PAŃSTWACH UNII EUROPEJSKIEJ W 2014 R.

Standard siły nabywczej (SSN) – to sztuczna jednostka walutowa (waluta), dzięki której możliwe są porównania różnych wskaźników ekonomicznych w krajach funkcjonujących w różnych systemach walutowych. W teorii za jeden SSN można kupić tę samą ilość dóbr i usług w każdym z państw świata, dzięki czemu wyklucza się ryzyko, że na wyniki porównań wpłyną np. wahania kursu walut.

ROCZNE TEMPO ZMIAN WSKAŹNIKA CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W PAŃSTWACH UNII EUROPEJSKIEJ W 2015 R. (2005 = 100)

Stan w grudniu

Chociaż w UE mieszka około 7% ludności świata, jej udział w handlu z resztą świata stanowi około 1/5 globalnego eksportu i importu, w tym około 2/3 całkowitej wymiany handlowej UE odbywa się między krajami UE. Mimo, że handel ucierpiał na skutek światowej recesji, UE utrzymuje wiodącą pozycję w handlu międzynarodowym – w 2013 r. jej udział w globalnym imporcie wyniósł 16,4%.

Dzięki ustanowieniu jednolitego rynku, który obejmuje 28 krajów, UE stała się znaczącą potęgą handlową na świecie.

Celem polityki gospodarczej UE jest utrzymanie wzrostu gospodarczego poprzez inwestycje w transport, energię i badania naukowe, a także zminimalizowanie negatywnego wpływu rozwoju gospodarczego na środowisko naturalne.

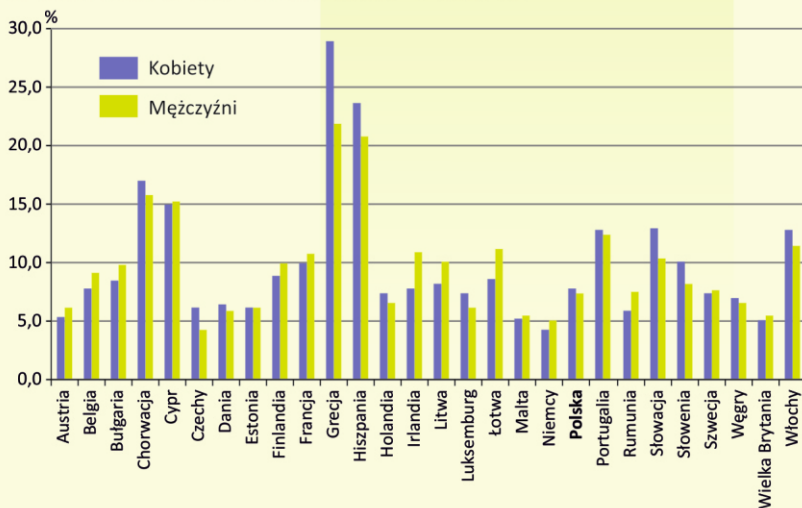
Gospodarka UE – mierzona pod względem wartości wyprodukowanych towarów i usług (PKB) – jest teraz większa od gospodarki USA: PKB UE w 2015 r. wyniósł 14625372,9 milionów euro.

Budżet UE jest finansowany ze źródeł obejmujących określony procent dochodu narodowego brutto każdego państwa członkowskiego. Wydatki z budżetu wykorzystuje się na tak różnorodne działania, jak poprawa poziomu życia w uboższych regionach oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywności. Euro jest wspólną walutą większości państw UE.

Unia Europejska uzyskuje dochody nie tylko ze składek państw członkowskich, lecz również z ceł przywozowych nakładanych na produkty pochodzące spoza UE oraz w postaci określonego odsetka podatku od wartości dodanej (VAT) pobieranego przez każde państwo członkowskie.

Z budżetu UE finansuje się szeroki zakres działań, począwszy od rozwoju wsi i ochrony środowiska, a skończywszy na ochronie granic zewnętrznych i propagowaniu praw człowieka. Ustalanie wielkości budżetu i sposobu jego rozdzielania należy do Komisji, Rady i Parlamentu. Za rzeczywiste wykorzystanie budżetu odpowiadają natomiast Komisja i państwa członkowskie UE.

STOPA BEZROBOCIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ (BAEL) W PAŃSTWACH UNII EUROPEJSKIEJ W 2015 R.

GŁÓWNE GOSPODARKI ŚWIATA W 2013 R.

	PKB w cenach bieżących (w mld euro)	% światowego PKB	Dług publiczny brutto jako % PKB
Unia Europejska (28 państw członkowskich)	13186	17,2	88,0
Argentyna	460	0,9	41,0
Australia	1134	1,0	28,6
Brazylia	1691	3,0	66,2
Kanada	1375	1,5	88,8
Chiny	7130	15,8	39,4
Indie	1413	6,6	61,5
Indonezja	655	2,3	26,1
Japonia	3688	4,6	243,2
Meksyk	949	2,0	46,4
Rosja	1579	3,4	13,9
Arabia Saudyjska	564	1,5	2,7
Republika Południowej Afryki	264	0,7	45,2
Korea Południowa	982	1,7	33,9
Turcja	617	1,4	36,3
Stany Zjednoczone	12626	16,5	104,2
Cały świat	56245	100,0	

Źródło: światowa prognoza gospodarcza MFW.

Flaga europejska – krąg dwunastu gwiazd symbolizuje jedność, solidarność i harmonię pomiędzy narodami Europy.

Hymn europejski – to melodia pochodząca z IX Symfonii skomponowanej przez Ludwiga van Beethovena w 1823 r.

Na czele każdej z trzech głównych instytucji UE stoi **przewodniczący**:

• przewodniczący **Parlamentu Europejskiego** (obecnie **Martin Schulz**, kadencja od sierpnia 2014 r. do stycznia 2017 r.) – wybierany jest przez posłów do Parlamentu Europejskiego, a jego główne zadania to: czuwanie nad przestrzeganiem Regulaminu PE, nadzór działalność Parlamentu i różnych komisji, reprezentacja Parlamentu we wszystkich kwestiach prawnych oraz na szczeblu międzynarodowym oraz wyrażenie zgody na ostateczne przyjęcie budżetu UE,

• przewodniczący **Rady Europejskiej** (obecnie **Donald Tusk**, kadencja: od grudnia 2014 r. do maja 2017 r.) – mianowany jest przez przywódców państw członkowskich (szefów państw i rządów krajów UE), a jego główne zadania to: kierowanie pracami Rady Europejskiej przy określaniu ogólnego kierunku polityki i priorytetów UE – we współpracy z Komisją, wspomaganie osiągnięcia spójności i porozumienia w Radzie Europejskiej, reprezentacja UE na zewnątrz w sprawach dotyczących polityki zagranicznej i bezpieczeństwa,

• przewodniczący **Komisji Europejskiej** (obecnie **Jean-Claude Juncker**, kadencja: od listopada 2014 r. do października 2019 r.) – mianowany jest przez przywódców państw członkowskich (szefów państw i rządów krajów UE) i po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski, a jego główne zadania to: sprawowanie politycznego kierownictwa w Komisji, zwoływanie posiedzenia kolegium komisarzy i przewodniczenie mu, kierowanie pracami Komisji we wdrażaniu polityki UE, uczestniczenie w posiedzeniach grupy G7 oraz wnoszenie wkładu w najważniejsze debaty prowadzone w Parlamencie Europejskim oraz przez przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie Unii Europejskiej.

„Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” jest długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE) na lata 2010-2020. Została zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r. zastępując realizowaną w latach 2000- 2010, Strategię Lizbońską.

Efektom realizacji Strategii „Europa 2020” ma być gospodarka bazująca na wiedzy, niskoemisyjna, promująca przyjazne środowisku technologie, oszczędnie gospodarująca zasobami, kreująca nowe „zielone” miejsca pracy, a zarazem zachowująca dbałość o spójność społeczną.

Postęp w realizacji Strategii „Europa 2020” jest monitorowany na podstawie zbioru wskaźników przypisanych do określonych 5 celów rozwojowych, które mają być osiągnięte w roku 2020 na poziomie unijnym.

CELE I WSKAŹNIKI GŁÓWNE STRATEGII „EUROPA 2020”

Cele nadrzędne strategii	Wskaźniki główne	Cele dla Polski
Wzrost wskaźnika zatrudniania osób w przedziale wiekowym 20-64 lata do poziomu 75%	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata	Zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do co najmniej 71%
Przeznaczenie 3% PKB UE na inwestycje w badania i rozwój (B+R)	Nakłady na B+R (w % PKB)	Osiągnięcie poziomu nakładów na działalność B+R równego 1,7% PKB
Osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w porównaniu z 1990 r., zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej o 20% ¹	Emisja gazów cieplarnianych (1990 =100) Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto Redukcja emisji gazów cieplarnianych z sektorów nieobjętych ETS (mln ton ekwiwalentu CO ₂) ³ Zużycie energii pierwotnej ² Zużycie energii finalnej (Mtoe) ³	Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej do poziomu ok. 96 Mtoe, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcja emisji CO ₂
Podniesienie poziomu wykształcenia poprzez zmniejszenie odsetka osób zbyt wczesnie kończących naukę do poniżej 10% oraz zwiększenie, do co najmniej 40%, odsetka osób w wieku 30-34 lat z wykształceniem wyższym lub równoważnym	Młodzież niekontynuująca nauki Osoby w wieku 30-34 lata posiadające wyższe wykształcenie	Zmniejszenie do 4,5% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki oraz zwiększenie do 45% odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie
Zmniejszenie ubóstwa poprzez wydzwignięcie co najmniej 20 mln osób z ubóstwa lub wykluczenia społecznego	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (wskaźnik zbiorczy trzech poniższych): - wskaźnik bardzo niskiej intensywności pracy w gospodarstwie domowym, - wskaźnik zagrożenia ubóstwem (po uwzględnieniu transferów społecznych), - wskaźnik pogłębionej deprivacji materialnej	Zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób żyjących poniżej relatywnej granicy ubóstwa

¹ Unia Europejska zdecydowana jest podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 r. 30-procentowej redukcji emisji w porównaniu z poziomami z 1990 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą wkład na miarę swoich zobowiązań i możliwości. ² Wskaźnik w 2013 r. zastąpił dotychczas stosowany „Energochłonność gospodarki”. ³ Wskaźnik dodany został w 2014 r. i Państwa Członkowskie mogły go wybrać zamiast wskaźnika Zużycie energii pierwotnej.

Źródło: <http://ec.europa.eu>.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

Opracowanie:
MAGDALENA POLESZUK - Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Referat Analiz i Opracowań Zbiorczych
Skład komputerowy:
MAŁGORZATA KŁOZ - Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Referat Analiz i Opracowań Zbiorczych